

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK VIII.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA plac Katedralny № 4.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 1—2 po połud.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznie	Półrocz.	Kwartal.	Miesięczn.
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Zmiana adresu 20 kop. — Ze odnośniami do domu 10 kop. miesięcznie.
Listów niefrankowanych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje.
Rękopisów — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz pełnowyrotowy w tekście lub jego miejsce 1 rub.
Ogłoszenia na 1-iej stronie za wiersz pełnowyrotowy lub jego miejsce 60 kop.
Ogłoszenia na 1-str. o pożytku publicznym za wiersz peł. lub jego miejsce 1 rb.
Reklamy za wiersz pełnowyrotowy lub jego miejsce 40 kop.
Nekrologi za wiersz peł. lub jego miejsce na 1 str. 50 k. po tekście 30 k.
Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb.
Ogłoszenia zwyczajne miejscowe za wiersz peł. lub jego miejsce 18 kop.
Ogłoszenia zwyczajne miejscowe za wiersz peł. lub jego miejsce 20 kop.
Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop. najmniejsze 40 kop.
Posady i prace 3-krotne ogłoszenie 20 wyrazów 1 rb.
Ogłoszenia w niedzielny numer o 25 proc. drożej.
Dolaczenie prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiacy oprócz opt. poczt.

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmują się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4—6 p. p. w Biurze Ogłoszeń L. i E. Metzla i S-ka, Wielka 83, telefon № 890. Po godz. 6-iej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki za wiadomienia, w drukarni Józefa Zawadzkiego, Suworowska № 3.

Numer pojedynczy 5 kop.

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

Numer pojedynczy 5 kop.

Przypominamy Sz. Prenumeratorom, że czas odnowić przedpłatę za kwartał IV 1912 r.

TEATR POLSKI pod dyr. **Br. Oranowskiego.**
(W Klubie Polskim, ul. Chersońska)
Dzisiaj, w czwartek, **Benefis Korycińskiego—Waltera:**
„KABARET-KONCERT”
z udziałem wszystkich artystów opery i operetki.
Jutro Wieczór Operowy.

Towarzystwo „LUTNIA WILEŃSKA”.

Sala Miejska.

W niedzielę d. 23-go września (6-go października) 1912 r.

WIELKI KONCERT

z udziałem **S. BARCEWICZA** (skrzypka-wirtuoza), **S. BOSUCKIEGO** (barytona) i zespołów chórnych T-wa „Lutnia”

Bilety są do nabycia w kancelarji „Lutni” od 11—2 pp. i od 7—9 wiecz. a w dzień koncertu od godz. 12 w poł. w Sali Miejskiej.

Początek o godz. 8. m. 15 wiecz. 62501

Ostatni czwartek pobytu w Wilnie **Moskiewskiego stołecznego CYRKU** **Rudolfa Truttzi.**

Dzisiaj, w czwartek, 20 września niezwykle efektowne przedstawienie.

Między in. występ fenomenalnego artysty p. **Stefana** na wieży Bifla. — **Wiedeńska kapela damska** daje tylko jeden koncert komizny (parodia).

Po raz drugi efektowna alegoryczna pantomima **„1001 noc”** z udziałem całej trupy i corps-de-balletu.

Występy wszystkich woltżerów, akrobatów i kłownów.

Adres: W tych dniach benefis dyrektora cyrku p. **Rudolfa Truttzi.** — W poniedziałek po-żegnane przedstawienie. 53024

Sala Koncertowa Ogrodu Botanicznego dyr. **I. SZUMANA.** Telefon № 364.

Dzisiaj **Wspaniały Concert-Cosmopolite.**

Występ **Etoile Expresse.**

MELIA. Początek o godz. 11 wieczorem.

Teatr Familijny 18, 19 i 20 września r. b. Serja artystycznych obrazów.

R. Sztremera **Szał miłosny,** dramat sensacyjny z życia współczesnego.

OSTATNIA WOLA, dramat wstrząsający.

Starość nie radość, komed. — Przegląd ostatnich wydarzeń, kron. w **SZWAJCARJI HOLSZTYŃSKIEJ,** z natury.

Nad program: **ŻYDÓWKA,** dramat z życia współczesnego

D. 19, 20 i 21 września 1912 r. — Dziennik Pathe, kronika.

KINEMATOGRAF **BRONISŁAWA** Ofiary namiętności, silny dramat w 2-ech częściach z życia współczesnego.

Kosztowny prezent, komedja. — **Piekłny tranek,** komizny.

NAD PROGRAM OBRAZÓW: Koncert wirtuza na balajce.

W Sali „LUTNIA”, просп. 5-to studenta uniwersytetu Charkowskiego **W. I. Wengierowa.**

Jerski № 8, telef. 1161. Początek o godz. 5-iej pp.

Redakcja i Administracja
„Kurjera Litewskiego”
przeniesione zostaną d. 29 września r. b.
na prospekt 5-to Jerski № 28.

Do wiadomości mieszkańców m. Mińska i okolicy.

Ogłoszenia do „Kurjera Litewskiego” z Mińska i okolicy przyjmują tylko:

ADMINISTRACJA „KURJERA LITEWSKIEGO” w Wilnie,

DOM HANDLOWY L. i E. METZLA i S-ka w Wilnie

oraz KSIĘGARNIA **W. BAKOWSKIEGO** w Mińsku.

CAMPEADOR
PARFUM ULTRA-PERSISTANT
ED. PINAUD PARIS
61518

D-r Wł. ŁOWMIAŃSKI
powrócił z zagranicy. Spec. choroby gardła, nosa i ucha. Godz. przyj.: 11—11,5—4
Preobrażenska d. № 7 m. 4. 60455

Okazjnie do sprzedania

z dużym ustępstwem od cen fabrycznych

Suknie haftowane i tiulowe

doskonałego wyrobu, modne desenia.

Ceny od 8 do 24 rb., rozmiar 6 1/2 arsz. (4 1/4 metra)

Adres: Dworcowa 10 m. 1, oglądać można od godz. 2 do 5.

Po zjeździe w Kamienicy.

Przed kilku dniami zakończył swe obrady zjazd socjalistów niemieckich w Kamienicy saskiej (Chemnitz). Na początku odczytano, oczywiście, sprawozdanie, w którym roją się olbrzymie cyfry. Cztery i ćwierć milionów głosów podanych za kandydatami socjalistycznymi, podczas ostatnich wyborów do parlamentu, 110 posłów wybranych, 970 tysięcy członków organizacji, placących podatek partyjny, 2 miliony marek dochodu, 86 pism, mających półtora miliona prenumeratów, 910,000 marek wydanych na koszt wyborcze, a dalej w związkach zawodowych, sprzymierzonych ze stronnictwem 2,400,000 członków i 77 milionów marek w kasie. Niemniej okazało się, że wzrost roczny wszystkich wymienionych pozycji, dość powiedzieć, że liczba członków organizacji wzrosła o 134 tys. osób.

Cyfrы powyższe zaiste imponować by powinny, a jednak robią one dziś znacznie słabsze wrażenie niż przed laty, kiedy były jednak o wiele mniejsze. Nasuwa się bowiem pytanie, jakich wpływ na życie Niemiec miliony wymienione wywierają i odpowiedź nie wypada dla socjalistów korzystnie. I oto mimo woli przysłuchiwać się zaczynamy głosom krytyki, która obecnie jest bardzo żywa we Włoszech, gdzie demokracja nacjonalistyczna podjęła dobre strzeszczenie zarzutów demokracji włoskiej znaleźć można, między innymi, w artykule p. Józefa Pomirskiego w warszawskiej „Prawdzie”. Oto jeden z charakterystyczniejszych ustępów z owego ciekawego artykułu:

„I gdy zastępy socjalistów niemieckich od lat szeregu liczą się już na miliony, gdy posłowie rewolucji i posłowie sprawiedliwości w szwedzkiej, w połowie zapełnili parlament, Niemcy po dawnemu mają na zgiętym karku żelazny baci ciemicy, praca po dawnemu łączy przykuta do rydwanu kapitalistycznego, a wszechomni Kaiser, jak gdyby w pełni średniowiecza, swe prawo do korony na prawach Bożych opiera. Jakież wyniki rzeczywistości — pyta po raz ostatni demokracja włoska — osiągnął socjalizm na gruncie niemieckim, na gruncie będącym kolebką jego powstania i areną najpotężniejszego rozwoju? Niestety, jest to pytanie, rzucone w próżnię. O żadną zdobycz konkretną zaczepić się w rzeczywistości nie może. Właściwie zarzut najdotkliwszy przeciwko socjalizmowi niemieckiemu tkwi już w stwierdzeniu jego potęgi liczebnej i — w trwanie tej potęgi przez lata całe. Jeżeli idea, rozporządzająca trzema milionami ludzi, ślepo jej oddanych, nie zdziałała nie jest w stanie dla swych celów to mamy powody powątpiewać nie tylko o jej rewolucyjności, o jej sile wybuchowej, mającej świat obecny zburzyć, ale wprost o jej żywotności, o jej czynnej jakiegokolwiek energii. Lecz jeśli dobrodziejstwa socjalizmu tak wprawdzie są w Niemczech, gdzie jest najwięcej socjalistów, to cóż o innych mówić krajach?”

I jakby na potwierdzenie wątpliwości włoskich na zjeździe w Kamienicy niemieccy posłowie socjalistyczni oświadczyli, że nie wielkiego nie można się po ich działalności spodziewać, boć stanowią wciąż jeszcze mniejszość w parlamencie. Usprawiedliwienie się to równa uznaniu, że najliczniejsze w parlamencie stronnictwo nie umiało sobie zapewnić takiego nawet znaczenia, jak stronnictwa, które zajmują jakieś trzecie i czwarte miejsce w szeregu. O wpływie na rząd i bieg spraw publicznych upomną się wówczas dopiero, gdy znajdą się w parlamencie w absolutnej większości, jeśli oczywiście cesarz Wilhelm nie zapobiegnie temu przez zmianę ordynacji wyborczej do parlamentu. Naraziłby się wprawdzie na demonstrację nli-czne w Berlinie, ale na nic więcej

zapewne, jak utrzymują niektórzy znawcy stosunków niemieckich.

Jakkolwiekby fakty świadczyły, że socjaliści niemieccy, znalazłszy się w tak znacznej ilości w parlamencie, nie wiedzą właściwie, co w nim robić mają. Największą przeszkodą jest tu zapewne tkwiące dotąd w ich umysłach przekonanie, że pomimo całej swej pokojowości są jednak „rewolucjonistami”, którzy nie mogą zhańbić się kompromisem ze stronnictwami „burżuazyjnemi”, no i że przyszły ustroj sam się jakoś zrobi. Większość socjalistów niemieckich nie może się jeszcze wyzbyć dawniejszej ideologii, stworzonej przed kilkudziesięciu laty, gdy socjalizm liczył garstkę wyznawców z psychologią sekciarzy.

Stan dzisiejszy może jednak uleść zasadniczej zmianie, jeżeli w socjalizmie niemieckim weźmie górę prąd rewizjonistyczny, uważający, że należy porzucić przestarzałe teorie, wejść w życie i wspólnie z innymi czynnikami zwalczać je i przeobrażać w interesie mas pracujących. Prąd ten wymaga się ustawnie i coraz większy wpływ wywiera na taktykę stronnictwa. Żnosi on jednak tak cierpliwie tyranję większości, że rodzi się wątpliwość, co do temperamentu jego wodzów. Bądź co bądź prąd ten na zjeździe świecił cały szereg tryumfów.

Tak więc zjazd odrzucił wniosek potępienia zarządu stronnictwa za kompromis z wolnomyślnymi podczas ostatnich wyborów do parlamentu. Co prawda broniący zarządu poseł Scheidemann nie postawił kwestji zasadniczej i dowodził tylko, że w danej sytuacji, której powtórzania się nie spodziewa, nie można było postąpić inaczej. Charakterystycznym też było, że zjazd przeszedł do porządku dziennego nad sprawą posła Landsberga, oskarżonego o to, że nie opuścił sali parlamentu w chwili wznowienia okrzyku na cześć cesarza. Doniosłego znaczenia na przyszłość jest nowa instytucja o charakterze doradczym, która ma funkcjonować przy zarządzie stronnictwa. Jest nią wydział, złożony z przedstawicieli organizacji socjalistycznych poszczególnych krajów, przyczyni się on niewątpliwie do wzmocnienia wpływów rewizjonistów. Zaznaczyć jednak należy z drugiej strony, że zjazd potwierdził wykluczenie z partji rewizjonisty G. Hildebranda za heretyckie poglądy w kwestjach cel, polityki kolonialnej, militarysty i t. d.

Nie mogąc wdawać się w dalsze szczegóły zjazdu, zaznaczamy tylko jeszcze dwie sprawy, bliżej nas obchodzące. Stwierdzono więc na zjeździe, że wydawana na Śląsku w języku polskim „Gazeta Robotnicza” wcale się nie rozwija i bardzo nieprzychylnie potraktowano towarzyszy polskich, którzy domagali się zwiększenia subsydjów na to pismo. Wypłynęła też na zjeździe sprawa niejakiemu p. K. Radka, który pracował naprzód w redakcji krakowskiego „Naprzodu”, a gdy go stamtąd wyrzucono wstąpił do socjalnej demokracji Królestwa Polskiego i obrzucił w druku obelgami wszystko, co nosiło jakieś piętno poczucia narodowego i patriotyzmu polskiego. I tu jednak p. Radek (dowcipnie przewzany przez Niemców „Kradek”) nie długo popasał, usunął go znowu z powodu nieposzanowania własności partyjnej. Znalazł się wreszcie w Niemczech i tu wzięty go w obronę towarzysze hamburscy, zjazd jednak uznał, że niewarto tracić czasu na sprawę tak wstępną. Powinno było pogniebić ostatecznie p. K. Radka, ale może znajdzie się jeszcze jakieś stronnictwo, które uzna go za ofiarę swych radykalnych i wszechludzkich przekonań.

J. H.

WYBORY.

Postępowcy rosyjscy w Wilnie.

Rosyjski postępowy komitet przedwyborczy wydał odezwę, w których nawołuje prawyborców rosyjskich, ażeby podjąć wybory do wyborów od miasta Wilna podawali głosy za pp. Powołockiego, Danilowicza i Zegnica.

W Szawlach.

Dnia 18 września (1 października) odbyły się prawyborcy delegatów z własności kurji ziemskiej. Z 481 osób, władających 24,789 dzies. ziemi i wciągniętych na listę prawyborczą, przybyło — 28, reprezentujących obszar 1192 dzies., stanowiący 5 cenusów zupełnych. W liczbie tych 28 osób było — 21 księży, doktor Szułpas i 7 ziemian.

Wybrano: ks. Jasińskiego 25 gł. przeciwko 2, ks. Tumasa (b. redaktora „Witisa”) 24—3, ks. Nowickiego 23—4, dr. Szulpa 23—4 i ks. Jarulajisa (b. posła do Dumy) 15—12, którzy też w d. 3 (18) października wezmą udział razem z wielką własnością ziemską w prawyborach powiatowych.

Abstynencja właścicieli mniejszej własności ziemskiej tłumaczy się niedogodnością odbywania się prawyborów w jednym miejscu.

W Dyneburgu.

W dniu 16 (29) b. m. odbyło się w Dyneburgu pod przewodnictwem dr. Noiszwskiego zebranie przedwyborcze prawyborców katolików zamieszkałych w mieście, zwołane przez p. Dowiarowicza. Zebranie miało na celu omówienie kandydatów wyborczych. W ostatniej jednak chwili nadeszła wiadomość, że wyborcy polacy m. Dyneburga są wyłączeni z kurji chrześcijańskiej i przyłączeni do kurji żydowskiej, wobec czego z powodu braku szans na wybór polaka zebranie nie powzięło żadnych uchwał.

D. 17 (30) b. m. w sali zarządu miejskiego pod przewodnictwem barona Schlippenbacha odbyły się prawyborcy mniejszej własności proboszczów katolickich. Z 19 przybyło 5. Wybrano proboszcza z Wyszek ks. Bronisława Wierzbickiego.

Sytuacja wyborcza w Warszawie.

„Kurjer Poranny”, który ośpywał stale obelgami Demokrację Narodową za to, że ideowo zbliżyła się do realistów, pali teraz wprost kądziela tym ostatnim za to, że w przytoczonym przez nas wczoraj komunikacie potępił agitację Demokracji Narodowej w Warszawie.

„Nowa Gazeta”, po przeczytaniu wywiadu „Dnia” zapewne, znacznie do kandydaty p. Kucharzewskiego ochłoda. Podkreśla więc, że kandydaty jego postawiły dwa zorganizowane stronnictwa postępowe, niewiadomo natomiast, jak się zachowają liczejsze znaczenie, a nie zorganizowane żywiły postępowe. Zdaniem „Gazety”, żywiły te nie podzielały zdania „Kurjera Warsz.”, że kandydatowi należy się kredyt zupełny i że nikt nie ma prawa żądać od niego deklaracji i obietnic. Poparcie kandydaty ze strony tych żywiłów „uzależnione będzie od zasadniczych postulatów p. Kucharzewskiego”, „Stanowisko nieokreślone, odmowa deklaracji w zakresie zadań, które stanowią pewne minimum programu demokratycznego — to byłoby warunki dla kół tych nie do przyjęcia... Mamy nadzieję, że p. Kucharzewski nie utrudni roli tym kolom postępowym, które gorąco pragnęłyby nie wyłączyć się z akcji, mającej poprzeć go swoimi głosami”.

Akceja wyborcza ulegnie jednak niewątpliwie dużej zmianie, w grę wchodzi bowiem nowy czynnik, a mianowicie kandydatura Dmowskiego.

KANDYDATURA DMOWSKIEGO. (Telegram własny).

WARSZAWA. We wtorek wieczorem odbyło się w Resursie Obywatelskiej tłumne zgromadzenie przedwyborcze.

Tysiąc prawyborców zażądało postawienia kandydaty Dmowskiego. Dmowski w obszernym przemówieniu wyłuszczył swój program polityczny. Główny nacisk położył na to, że polityka polska musi niezależnie się od żydów.

Mowę Dmowskiego gorąco oklaskiwano. Na zakończenie zebrania przedłożono listę wyborców na wszystkie cyrkiły. Listę tę zebranie przyjęło.

W Królestwie.

Na posła z gub. plockiej stawianą jest kandydatura znanego ekonomisty p. Jerzego Gościńskiego, człon-

ka stronnictwa demokratyczno-narodowego. Bezpartyjny „Dzień”, zamieszczając wywiad swego korespondenta u p. Jerzego Gościńskiego, stwierdza, że kandydatura ta ma w gub. plockiej z góry zapewnioną za sobą większość głosów wyborczych.

W gub. piotrkowskiej na miejsce dotychczasowego posła, p. Wład. Zukowskiego, który zrzekł się swej kandydaty, kandyduje inż. M. Lempieli i robotnik Kucytowski.

W gub. lubelskiej nie doszło do skutku utworzenie gubernialnego komitetu wyborczego, zaprojektowanego na naradzie, która się temi dniami odbyła w Warszawie u ks. Czetwertyńskiego w sprawie akcji wyborczej na prowincji.

W Kielcach zapewniony jest wybór p. Jarońskiego.

Na Wołyniu.

„Ag. Pet.” donosi, że w Zaslawniu zjazd drobnych posiadaczy rolnych wybrał dziesięciu duchownych rosyjskich, trzech posiadaczy folnych rosyjski i jednego księdza.

Niemcy nadbałtyccy i nacjonaliści łotewscy.

Nadbałtycka niemiecka partja konstytucyjna zawarła blok z Wainbergiem, przewodcą nacjonalistów łotewskich i popierać będzie w drugiej kurji w Rydze wysuniętą przez łotyszów kandydatą pastora Irbe. Wiadomość ta hardzo nie podoba się „Rieczy”, która z zalem stwierdza, że niemiecy nadbałtyccy wbrew temu co pisano i mówiono wcale nie wykazują najmniejszych tendencji postępowych. Wszelkie odmienne nadzieje kadetów okazały się złudzeniem.

Cyruklarz Synodu.

Wiadomości, jakie nadchodzą z Rosji o zjazdach wyborczych na prowincji, stwierdzają wszędzie prawie przewagę duchowieństwa. Październikowcy przyznają, że kler prawosławny występuje przeciwko nim, gdzie tylko może. Z każdym dnim staje się widoczniejszem, iż wpływy Synodu przeważają mogą szaleć tęgoczołny wyborów. Pomimo zapewnień p. Sablera, iż udział duchowieństwa prawosławnego w akcji wyborczej jest najzupełniej samorządnym, w samej rzeczy mamy tu do czynienia z planem szczegółowego obmyślanym przez nadprokuratora. Popi prawosławni są, jak donoszą „Birż. Wied.”, zmuszani pod groźbą surowych kar do spełnienia narzuconej im roli politycznej. Świadczy o tem obszerny cyruklarz rozesyłany po eparchjach i nie zostawiający wątpliwości co do tego, kto właściwie i z jaką myślą chce pokierować wyborami.

„Aktywny udział w poczynających się wyborach do Dumy IV — głosi cyruklarz ow — jest obowiązkiem dla wszystkich duchownych eparchji. W ten sposób duchowieństwo uczyni za-dosć swym obywatelskim zadaniom, od których uchylać się mu nie wolno. Jeśli ktokolwiek z przełożonych parafji nie będzie mógł przybyć na zjazd przedwyborczy to powinien pełnomocnictwa swe przekazać innemu duchownemu, w ostateczności zaś diakonowi. Pełnomocnictwa takie udzielane być winny jednak z rozważą. Jeśli duchowny nie stawil się na zjazd przedwyborczy winien za pośrednictwem „blagocinnego” nadesłać do konsystorza wyjaśnienie przyczyn swej nieobecności, zaś gdyby te przyczyny uznane zostały za słuszne to dlań przez prawo przewidzianą karę za niespełnienie obowiązku”.

Kandydatów na wybory duchownych z listy zatwierdzonej przez komitet gubernialny i z po-śród osób przedstawionych przez „blagocinnych” kłoby nie poczuwał się do „dosć silnych przekonań” ten z dwójga zlego niech lepiej od udziału w wyborach się powstrzyma. Oddawanie głosów na kandydatów nie zaakceptowanych przez władzę pociągnie dla duchownych odpowiedzialność przed sądem archierejskim. Z pośród grup świeckich duchowieństwo wolno w razach koniecznych uważać za sojuszników swych organizacje prawicowe, nacjonalistyczne i wyraźnie prawych październikowców. Zbliżanie się do stronnictw lewych zakazanem jest bezwzględnie.

Tak brzmi, wedle „Birż. Wied.”, wytyczne punkty rozkazu do czarnej armji wydanego przez jej obecnego wodza. Ze synodalny cyruklarz sprawi swoje nie należy wątpić. Czwarta Du-

został „Rossija dla ruskich” — to jedyna zasada przy wyborach, gdzie oczywiście zdradą byłoby dopuszczenie do mandatu „inorodca”.

Pan Piotrow, nacelnik kancelarii gubernatora, „w bardzo pięknie” (jak własny jego organ określił) mówił o tym, że w dziedzinie teologii i teologii politycznej — polskości i polskości to dwa identyczne pojęcia, a jednak bez drugiego mówić nie można, a więc i jedno i drugie trzeba uważać. Trzeba więc wybierać sławo tylko rosjan, bo... „dogmat o nieśmiertelności papieskiej jest absurdum”, a z wprowadzeniem jakiegoś „dogmatu” równoprawienia „inorodców”, kto wie, możeby oni byli na tydzień zachwiali, że sięgnęliby po posady rządowe, wyłącznie niemal prawoturkowskie, przybyszających z nad Wolgi lub Donu.

Miasto np. Przecież nie sposób wierzyć, aby tam rządili politycy i politycy obowiązkowo, polepszenie bytu ludności, w tym samym duchu i stylu.

Kowno. W 15 (28) odbyło się pierwsze zebranie organizacyjne powstającej komisji naukowej-archiwalnej gubernatorskiej. Przewodniczył gubernator. Obecni byli też przedstawiciele duchowieństwa katolickiego. Wydziałowi do władz prośbę o pozwolenie na wyjazd do Włocławka.

Pow. wileński. W uzupełnieniu wiadomości o powstaniu w Włocławku J. hr. Tyskiewicz, orza w Koście Matki Bożej, w której wzięcia św. Katarzyny, wzywającej przez Ławitńskiego, w tym samym duchu i stylu.

Królestwo. Konkurs. Towarzystwo automoblowe Królestwa Polskiego ogłasza konkurs na utworzenie dobrego i wygodnego samochodu „automobil”, „garaż”, „garaż”.

Władca wyznaczył za najlepszy wyjazd, za najlepszą będzie nagroda po 1000 rubli.

Wyrazy należy przesyłać w kopertach zaadresowanych do Tow. automoblowego Królestwa Polskiego w Warszawie, hotel Europejski, nie później jak do 1 listopada n. st. r. b.

Nowa sztuka polska. W Warszawie teatrze Rozmaitości wystawiono sztukę p. Stefana Kiedrzyńskiego „Gra sere”. Pomimo, że na charakter nowego utworu młodego kompozytora znać silny wpływ kierunków, panujących w literaturze romantycznej, „gra sere” została przyjęta z przychylną przez prasę i publiczność.

W programie. Poeta z dziełmi Aleksandrowicza w Warszawie, nie p. C. Rosenblum napisał dwa „opowiadania” p. t. „Cudny letni wieczór” i „Opowiadanie”. Dzieło na podstawie p. Rosenbluma, zaprowadziło przed krótki sąd, który skazał wieszaka na 15 rb. kary za „skandale”.

Nowa uczelnia polska. Stara uczelnia mieszkawców m. Gróca (gub. wileńska) pedagog p. Włodzimierz Kowalski otrzymał koncesję na otwarcie w Grojcu szkoły 8-klasowej, w której gimnazjalnego z wykładem w języku polskim.

Dr. Bobrinskij gubernatorem wileńskim. W Petersburgu zapowiadają, że znany poseł nacjonalistyczny, Włodzimierz Bobrinskij, usilnie się o mianowanie go gubernatorem w nowotworzonej gubernii wileńskiej.

Kandydatura ta posiada wszelkie warunki urzędowania, albowiem Bobrinskij popiera gorąco arcybiskup Eulogiusz.

Z przemysłu polskiego. W małopolskiej fabryce (gub. piotrkowska) powstaje fabryka wyrobów blaszanych i naczyń emalowanych p. f. „Towarzystwo Włodawskie”, w której zakładowany wynosi 600 tysięcy rubli.

Z Rosji. Falszywe pogłoski. Niektóre pisma petersburskie zamieściły w poprzednim numerze wiadomość o poważnych nieporozumieniach pomiędzy Kokowcem i Makarowem w sprawie kampanii wyborczej. Pisma te podawały przytem o ustąpieniu bliźniaka Kokowca i kandydatach na stanowisko b. wice-ministrze skarbowego i przewodzycy prawicy w Radzie państwa Pichno.

Rusk. Słowo po zasięgnięciu informacji z źródła donosi, że Kokowcy z żartobliwym uśmiechem przyjął o tem wiadomość i oświadczył, że pogłoski te są najzupełniej bezpodstawne, oraz że nie może być mowy o nieporozumieniach z Makarowem, gdyż działa obecnie na podstawie otrzymanej instrukcji.

Zajęcie na lewej prof. Nikonowa. Petycja w sprawie w Uniwersytecie petersburskim na wydziale prawa nie doszła do skutku. Udaromnili go studenci, którzy w liczbie około 400 osób przybyli do auli głównej. Wy-

kladać miał prof. Nikonow z nominacji, a nie z wyborów Rady profesorskiej przeniesiony na stanowisko profesora z uniwersytetu odeskiego. Gdy prof. Nikonow wszedł na katedrę, powstał hałas i rozległy się głosy „Prezj! do Odesy!” Zawiaści o powyższym rektor, przybył do sali i począł uspakajać studentów, prosząc, aby zachowywali się spokojnie, gdyż ściągają na siebie represje i na uniwersytet. Mimo to hałas nie ustąpił, prof. Nikonow zmuszony był opuścić katedrę.

Sąd nad D. Merezkowskim. Przed półtora rokiem D. Merezkowskij oddany został pod sąd izby za swój zmyślny utwór „Pawel T”. W utworze tym prokuratora dopatrywała się cech przestępstwa z art. 128 ust. karnej t. j. zuchwałego nieposzanowania władzy Najwyższej. Autorowi zarzucano pomiędzy innymi, że w usta Aleksandra I włożył słowa, wyrażające wątpliwość, aby każda władza nawet nierozumna pochodziła od Boga. I drugi usęp. Izbażki, gdzie mówi się z powodu zabójstwa Pawła I: „Przyjacie, pamiętajcie, nie rozbijmy jaj, nie zgromadźcie jajecznicy. Cóż to znaczy? Jaja — głowy carskie, a jajecznica — rewolucja, czy tak?”

Zanim sprawa doszła do rozpraw sądowych, ukazała się głośna dziła w Rosji praca Wielkiego Księcia Mikołaja Michalowicza i obecnie sąd nad Merezkowskim przybrał inny charakter. Obrona Merezkowskiego Goldstejn poprosił o przyłączenie do sprawy pracy Wielkiego Księcia o Aleksandra I, która co do treści zbliżona jest do utworu Merezkowskiego. Prokurator, który zaoponował prokurator, lecz izba przychyliła się do starożytności. Wówczas prokurator żądał zamknięcia drzwi sądowych, lecz sąd odmówił. Izba sądowa, jak już wiadomo z telegramu wczorajszego, postanowiła cofnąć konfiskatę, a Merezkowskiego uwolniła od odpowiedzialności.

Jak się buduje kolej Amurska? „Wiecz. Wrem.” donosi, że rewizja budowy kolei Amurskiej doprowadziła do niewesołych wniosków. Na dyblansie wschodnim w przeciągu dwóch lat położono zaledwie 49 wiorst torów kolejowych. Oczekiwane są dymisje i poważne zmiany w osobistym składzie w administracji kolejowej.

Wiednia telegrafują, że podobno pomiędzy wojskiem Czarnogórze a tureckim walka się już rozpoczęła.

W GRECJI. Poselstwa greckie przy mocarstwach europejskich otrzymały polecenie, aby wszyscy rezerwiści greccy, przebywający za granicą stawili się bezwzględnie do swoich pułków. Mobilizacja armji jest motywowana groźbą położeniem na Bałkanach.

W TURCJI. Rząd turecki wydał sekretne polecenie muhtarom (wójtom) i mulłom przy meczetach wiejskich, aby wpłynęli na ludność Anatolji co do przyspieszenia żniw, zwózki zboża i aby ludność nie sprzedawała zboża oraz siano. Jednocześnie polecono władzom administracyjnym dać sprawozdanie o ilości zapasów zboża i paszy dla koni. Koleje w Anatolji otrzymały rozkaz przygotowania potrzebnej ilości wagonów dla przewozu dużej ilości wojska. Wszyscy rezerwyści, zamieszkujący blisko linii kolejowych otrzymali rozkaz być w pogotowiu do powołania, natomiast mieszkający w miejscowościach odległych od kolei już zostali powołani. W Anatolji znajduje się w zupełnym pogotowiu wojennem 58 bataljonów, przeznaczonych do pierwszego odporu nieprzyjaciela w razie wybuchu wojny. Komitet młodoturki na ostatnim posiedzeniu asygnował 80 tysięcy funtów tureckich na sformowanie w Grecji i w Bułgarii partyzantki, naturalnie przeciwko bułgarom i grekom.

Do Wiednia doniesiono z Konstantynopola, że Kiamil pasza podobno mianowany został dyktatorem.

W Salonikach, w poniedziałek późnym wieczorem, w pobliżu placu Wolności za pomocą maszyny piekielnej dokonano zamachu, przy czem tłumacz niemieckiego konsula i jeden z przechodniów zostali poważnie ranni.

W nocy wybuchnęły znowu 2 bomby. Poważniejszych szkód niema, pomimo to ludność w panice. Dokonano licznych aresztowań.

STANOWISKO MOCARSTW. Osoba, stojąca blisko prezesa Rady ministrów, oświadczyła, że Rosja spokojnie patrzy na sytuację bałkańską, nie tracąc do ostatniej chwili nadziei, że wielkim mocarstwom uda się konflikt załagodzić. Optymistyczne te poglądy rządu rosyjskiego potwierdza fakt, że prezes ministrów zapowiedział, iż w tych dniach wywieźdza na dwutygodniowy odpoczynek na Kaukaz. Innego atoli jest widocznie zdania główny zarząd rosyjskiego Czerwonego Krzyża, gdzie zajęci są popieszeniem zorganizowaniem wysyłki oddziałów sanitarnych do Serbji i Bułgarii.

W Wiedniu w wtorek wieczorem pojawiły się nadzwyczajne dodatki gazet miejscowych z wiadomością, że wojna na Bałkanach należy uważać za nieuniknioną. Cesarz Franciszek Józef wezwał w wtorek na specjalną audjencję szefa sztabu głównego, Sehemu, a następnie ministra spraw zagranicznych, hr. Berchtolda. Potwierdza się wiadomość o zmobilizowaniu na granicy serbskiej korpusu austriacko-węgierskiego, oraz o przerwaniu komunikacji telefonicznej Sofji z Budapesztem. Żegluga parowa na Dunaju od granicy serbskiej, została przerwana.

Jeden z dobrze poinformowanych dyplomatów zapewnia, że na wypadek wojny Turcji z Bułgariją, Serbji i Czarnogórzem, Rumunja wstąpi wszelkiego prawdopodobieństwa trzymać się będzie na stanowisku zupełnie neutralnem. W danej chwili rząd rumuński usiłuje łącznie z innymi mocarstwami zapobiedz katastrofie.

Urzędowa prasa berlińska zachwuje się bardzo powściągliwie, kryzys bułgarski wywołał tylko gwałtowny spadek kursów na giełdzie berlińskiej.

(Doniesienia telegraficzne.)

(T. A. P.)

Z TURCJI. Konstantynopol. Ukazem sułtana została ogłoszona ogólna mobilizacja. Porta zdecydowała odmówić Serbji jej żądaniom w kwestji ładunków wojennych i zawiadomiła mocarstwa, że wobec stanowiska, zajętego ostatnimi czasami przez państwa bałkańskie zdaje się nie decydują się na kroki tak stanowcze.

Posel bułgarski w Konstantynopolu został odwołany.

Z pogranicza tureckiego donoszą do Sofji, że już w wtorek ukazał się turecki samolot wywiadowczy nad terytorjum bułgarskiem, żołnierze

Wiedomości polityczne.

Reforma wyborcza w Galicji. We wtorek we Lwowie, przed rozpoczęciem obrad prezydji klubów polskich, obradowali ludowcy i uchwalili wziąć udział w obradach dotyczących reformy wyborczej.

Obradowali całe prezydja klubów polskich: ze strony demokratów — Leo, Rudowski i German; ze strony demokratów narodowych — Głabiński, Adam i Skarbek; ze strony centrum — ks. Czartoryski, Starzyński i Cielecki; od ludowców — Ślapiński, Bojko i Witos. Wreszcie w imieniu konserwatystów brali udział w naradach: Abrahamowicz, Wodzicki, Piniński, Urbański i Jędrzejowicz.

Podobno konserwatyści gotowi są począć ustępstwa w tym sensie, że w Galicji zachodniej będą okręgi jednomandatowe. Natomiast obstają przy okręgach dwumandatowych w Galicji wschodniej.

Namiestnik Bobrinskij zachorował.

Manifest eks-króla. W Brukseli ogłoszony został manifest eks króla portugalskiego, Manuela, w którym zapowiada on, że przywrócenie monarchji portugalskiej niebawem nastąpi.

Niniejszem zawiadamiamy Sz. naszych prenumeratorów, że **roznosiociele „Kurjera” nie są upoważnieni do pobierania opłaty za prenumeratę**, którą należy wnosć bezpośrednio w Administracji „Kurjera Litewskiego”.

Wydawcwo „Kurjera Litewskiego”.

PRZED WOJNĄ.

W BUŁGARJI. Bułgaria już zażądała w sumie bojować! Wczorajsze telegrafy z Sofji zapewniają, że wypowiedzenie wojny ze strony Bułgarii nastąpi dnia 22 września (5 października) t. j. w rocznicę ogłoszenia królestwa bułgarskiego.

Rozkaz o mobilizacji, rozesłany został w poniedziałek wieczorem, a już w całym kraju w wtorek panował gorączkowy ruch oddziałów wojskowych, które koncentrują się z znakomitą sprawnością, co dowodzi że władze wojskowe były do mobilizacji doskonale przygotowane. Z chwilą rozesłania rozkazu o mobilizacji ogłoszony został w całej Bułgarii stan wojenny. Wzorem w środę miało się odbyć pierwsze posiedzenie „sobranja”. Ludność ogarnięta jest entuzjazmem patriotycznym, urzęda cagle manifestacje zadowolenia przed gmachem ministerjum wojny. We wtorek rząd rozesłał telegramy okólny do wszystkich mocarstw, z oświadczeniem, że państwa bałkańskie żądają od Turcji zupełnej autonomji wszystkich prowincji Turcji europejskiej. Sytuacja w Bułgarii wywołała wielkie zaniepokojenie wśród przedstawicieli mocarstw obcych. Przekonani oni byli bowiem do ostatniej chwili, że pod naciskiem mocarstw państw bałkańskich nie decydują się na kroki tak stanowcze.

Posel bułgarski w Konstantynopolu został odwołany.

Z pogranicza tureckiego donoszą do Sofji, że już w wtorek ukazał się turecki samolot wywiadowczy nad terytorjum bułgarskiem, żołnierze

bulgarscy strzelali do samolotu, nie uczynili mu jednak żadnej szkody.

W SERBJI. We wtorek Serbja wystosowała do Turcji ultimatum, żądając zwrotu skonfiskowanej broni, w ciągu 48 godzin.

Tegoż dnia wyjechał z Białogrodu turecki atłacki wojskowy wezwany telegraficznie do Konstantynopola. Ruch towarowy i pasażerski na wszystkich kolejach serbskich został zawieszony z powodu przewozu wojsk na granicę turecką. Dziś spodziewany jest przyjazd do Białogrodu księcia Jerzego.

Konsulowie serbscy we wszystkich państwach ogłosili, aby bawiaczy za granicę rezerwiści serbscy natychmiast powracali do ojczyzny. Ludność serbska jest nastrojona bardzo wojowniczo.

W CZARNOGÓRZU. Z Wiednia telegrafują, że podobno pomiędzy wojskiem Czarnogórze a tureckim walka się już rozpoczęła.

W GRECJI. Poselstwa greckie przy mocarstwach europejskich otrzymały polecenie, aby wszyscy rezerwiści greccy, przebywający za granicą stawili się bezwzględnie do swoich pułków. Mobilizacja armji jest motywowana groźbą położeniem na Bałkanach.

W TURCJI. Rząd turecki wydał sekretne polecenie muhtarom (wójtom) i mulłom przy meczetach wiejskich, aby wpłynęli na ludność Anatolji co do przyspieszenia żniw, zwózki zboża i aby ludność nie sprzedawała zboża oraz siano. Jednocześnie polecono władzom administracyjnym dać sprawozdanie o ilości zapasów zboża i paszy dla koni. Koleje w Anatolji otrzymały rozkaz przygotowania potrzebnej ilości wagonów dla przewozu dużej ilości wojska. Wszyscy rezerwyści, zamieszkujący blisko linii kolejowych otrzymali rozkaz być w pogotowiu do powołania, natomiast mieszkający w miejscowościach odległych od kolei już zostali powołani. W Anatolji znajduje się w zupełnym pogotowiu wojennem 58 bataljonów, przeznaczonych do pierwszego odporu nieprzyjaciela w razie wybuchu wojny. Komitet młodoturki na ostatnim posiedzeniu asygnował 80 tysięcy funtów tureckich na sformowanie w Grecji i w Bułgarii partyzantki, naturalnie przeciwko bułgarom i grekom.

Do Wiednia doniesiono z Konstantynopola, że Kiamil pasza podobno mianowany został dyktatorem.

W Salonikach, w poniedziałek późnym wieczorem, w pobliżu placu Wolności za pomocą maszyny piekielnej dokonano zamachu, przy czem tłumacz niemieckiego konsula i jeden z przechodniów zostali poważnie ranni.

W nocy wybuchnęły znowu 2 bomby. Poważniejszych szkód niema, pomimo to ludność w panice. Dokonano licznych aresztowań.

STANOWISKO MOCARSTW. Osoba, stojąca blisko prezesa Rady ministrów, oświadczyła, że Rosja spokojnie patrzy na sytuację bałkańską, nie tracąc do ostatniej chwili nadziei, że wielkim mocarstwom uda się konflikt załagodzić. Optymistyczne te poglądy rządu rosyjskiego potwierdza fakt, że prezes ministrów zapowiedział, iż w tych dniach wywieźdza na dwutygodniowy odpoczynek na Kaukaz. Innego atoli jest widocznie zdania główny zarząd rosyjskiego Czerwonego Krzyża, gdzie zajęci są popieszeniem zorganizowaniem wysyłki oddziałów sanitarnych do Serbji i Bułgarii.

W Wiedniu w wtorek wieczorem pojawiły się nadzwyczajne dodatki gazet miejscowych z wiadomością, że wojna na Bałkanach należy uważać za nieuniknioną. Cesarz Franciszek Józef wezwał w wtorek na specjalną audjencję szefa sztabu głównego, Sehemu, a następnie ministra spraw zagranicznych, hr. Berchtolda. Potwierdza się wiadomość o zmobilizowaniu na granicy serbskiej korpusu austriacko-węgierskiego, oraz o przerwaniu komunikacji telefonicznej Sofji z Budapesztem. Żegluga parowa na Dunaju od granicy serbskiej, została przerwana.

Jeden z dobrze poinformowanych dyplomatów zapewnia, że na wypadek wojny Turcji z Bułgariją, Serbji i Czarnogórzem, Rumunja wstąpi wszelkiego prawdopodobieństwa trzymać się będzie na stanowisku zupełnie neutralnem. W danej chwili rząd rumuński usiłuje łącznie z innymi mocarstwami zapobiedz katastrofie.

Urzędowa prasa berlińska zachwuje się bardzo powściągliwie, kryzys bułgarski wywołał tylko gwałtowny spadek kursów na giełdzie berlińskiej.

(Doniesienia telegraficzne.)

(T. A. P.)

Z TURCJI. Konstantynopol. Ukazem sułtana została ogłoszona ogólna mobilizacja. Porta zdecydowała odmówić Serbji jej żądaniom w kwestji ładunków wojennych i zawiadomiła mocarstwa, że wobec stanowiska, zajętego ostatnimi czasami przez państwa bałkańskie zdaje się nie decydują się na kroki tak stanowcze.

Posel bułgarski w Konstantynopolu został odwołany.

Z pogranicza tureckiego donoszą do Sofji, że już w wtorek ukazał się turecki samolot wywiadowczy nad terytorjum bułgarskiem, żołnierze

bulgarscy strzelali do samolotu, nie uczynili mu jednak żadnej szkody.

W SERBJI. We wtorek Serbja wystosowała do Turcji ultimatum, żądając zwrotu skonfiskowanej broni, w ciągu 48 godzin.

Tegoż dnia wyjechał z Białogrodu turecki atłacki wojskowy wezwany telegraficznie do Konstantynopola. Ruch towarowy i pasażerski na wszystkich kolejach serbskich został zawieszony z powodu przewozu wojsk na granicę turecką. Dziś spodziewany jest przyjazd do Białogrodu księcia Jerzego.

Konsulowie serbscy we wszystkich państwach ogłosili, aby bawiaczy za granicę rezerwiści serbscy natychmiast powracali do ojczyzny. Ludność serbska jest nastrojona bardzo wojowniczo.

W CZARNOGÓRZU. Z Wiednia telegrafują, że podobno pomiędzy wojskiem Czarnogórze a tureckim walka się już rozpoczęła.

W GRECJI. Poselstwa greckie przy mocarstwach europejskich otrzymały polecenie, aby wszyscy rezerwiści greccy, przebywający za granicą stawili się bezwzględnie do swoich pułków. Mobilizacja armji jest motywowana groźbą położeniem na Bałkanach.

W TURCJI. Rząd turecki wydał sekretne polecenie muhtarom (wójtom) i mulłom przy meczetach wiejskich, aby wpłynęli na ludność Anatolji co do przyspieszenia żniw, zwózki zboża i aby ludność nie sprzedawała zboża oraz siano. Jednocześnie polecono władzom administracyjnym dać sprawozdanie o ilości zapasów zboża i paszy dla koni. Koleje w Anatolji otrzymały rozkaz przygotowania potrzebnej ilości wagonów dla przewozu dużej ilości wojska. Wszyscy rezerwyści, zamieszkujący blisko linii kolejowych otrzymali rozkaz być w pogotowiu do powołania, natomiast mieszkający w miejscowościach odległych od kolei już zostali powołani. W Anatolji znajduje się w zupełnym pogotowiu wojennem 58 bataljonów, przeznaczonych do pierwszego odporu nieprzyjaciela w razie wybuchu wojny. Komitet młodoturki na ostatnim posiedzeniu asygnował 80 tysięcy funtów tureckich na sformowanie w Grecji i w Bułgarii partyzantki, naturalnie przeciwko bułgarom i grekom.

Do Wiednia doniesiono z Konstantynopola, że Kiamil pasza podobno mianowany został dyktatorem.

W Salonikach, w poniedziałek późnym wieczorem, w pobliżu placu Wolności za pomocą maszyny piekielnej dokonano zamachu, przy czem tłumacz niemieckiego konsula i jeden z przechodniów zostali poważnie ranni.

W nocy wybuchnęły znowu 2 bomby. Poważniejszych szkód niema, pomimo to ludność w panice. Dokonano licznych aresztowań.

STANOWISKO MOCARSTW. Osoba, stojąca blisko prezesa Rady ministrów, oświadczyła, że Rosja spokojnie patrzy na sytuację bałkańską, nie tracąc do ostatniej chwili nadziei, że wielkim mocarstwom uda się konflikt załagodzić. Optymistyczne te poglądy rządu rosyjskiego potwierdza fakt, że prezes ministrów zapowiedział, iż w tych dniach wywieźdza na dwutygodniowy odpoczynek na Kaukaz. Innego atoli jest widocznie zdania główny zarząd rosyjskiego Czerwonego Krzyża, gdzie zajęci są popieszeniem zorganizowaniem wysyłki oddziałów sanitarnych do Serbji i Bułgarii.

W Wiedniu w wtorek wieczorem pojawiły się nadzwyczajne dodatki gazet miejscowych z wiadomością, że wojna na Bałkanach należy uważać za nieuniknioną. Cesarz Franciszek Józef wezwał w wtorek na specjalną audjencję szefa sztabu głównego, Sehemu, a następnie ministra spraw zagranicznych, hr. Berchtolda. Potwierdza się wiadomość o zmobilizowaniu na granicy serbskiej korpusu austriacko-węgierskiego, oraz o przerwaniu komunikacji telefonicznej Sofji z Budapesztem. Żegluga parowa na Dunaju od granicy serbskiej, została przerwana.

Jeden z dobrze poinformowanych dyplomatów zapewnia, że na wypadek wojny Turcji z Bułgariją, Serbji i Czarnogórzem, Rumunja wstąpi wszelkiego prawdopodobieństwa trzymać się będzie na stanowisku zupełnie neutralnem. W danej chwili rząd rumuński usiłuje łącznie z innymi mocarstwami zapobiedz katastrofie.

Urzędowa prasa berlińska zachwuje się bardzo powściągliwie, kryzys bułgarski wywołał tylko gwałtowny spadek kursów na giełdzie berlińskiej.

(Doniesienia telegraficzne.)

(T. A. P.)

Z TURCJI. Konstantynopol. Ukazem sułtana została ogłoszona ogólna mobilizacja. Porta zdecydowała odmówić Serbji jej żądaniom w kwestji ładunków wojennych i zawiadomiła mocarstwa, że wobec stanowiska, zajętego ostatnimi czasami przez państwa bałkańskie zdaje się nie decydują się na kroki tak stanowcze.

Posel bułgarski w Konstantynopolu został odwołany.

Z pogranicza tureckiego donoszą do Sofji, że już w wtorek ukazał się turecki samolot wywiadowczy nad terytorjum bułgarskiem, żołnierze

bulgarscy strzelali do samolotu, nie uczynili mu jednak żadnej szkody.

W SERBJI. We wtorek Serbja wystosowała do Turcji ultimatum, żądając zwrotu skonfiskowanej broni, w ciągu 48 godzin.

Tegoż dnia wyjechał z Białogrodu turecki atłacki wojskowy wezwany telegraficznie do Konstantynopola. Ruch towarowy i pasażerski na wszystkich kolejach serbskich został zawieszony z powodu przewozu wojsk na granicę turecką. Dziś spodziewany jest przyjazd do Białogrodu księcia Jerzego.

Konsulowie serbscy we wszystkich państwach ogłosili, aby bawiaczy za granicę rezerwiści serbscy natychmiast powracali do ojczyzny. Ludność serbska jest nastrojona bardzo wojowniczo.

W CZARNOGÓRZU. Z Wiednia telegrafują, że podobno pomiędzy wojskiem Czarnogórze a tureckim walka się już rozpoczęła.

W GRECJI. Poselstwa greckie przy mocarstwach europejskich otrzymały polecenie, aby wszyscy rezerwiści greccy, przebywający za granicą stawili się bezwzględnie do swoich pułków. Mobilizacja armji jest motywowana groźbą położeniem na Bałkanach.

W TURCJI. Rząd turecki wydał sekretne polecenie muhtarom (wójtom) i mulłom przy meczetach wiejskich, aby wpłynęli na ludność Anatolji co do przyspieszenia żniw, zwózki zboża i aby ludność nie sprzedawała zboża oraz siano. Jednocześnie polecono władzom administracyjnym dać sprawozdanie o ilości zapasów zboża i paszy dla koni. Koleje w Anatolji otrzymały rozkaz przygotowania potrzebnej ilości wagonów dla przewozu dużej ilości wojska. Wszyscy rezerwyści, zamieszkujący blisko linii kolejowych otrzymali rozkaz być w pogotowiu do powołania, natomiast mieszkający w miejscowościach odległych od kolei już zostali powołani. W Anatolji znajduje się w zupełnym pogotowiu wojennem 58 bataljonów, przeznaczonych do pierwszego odporu nieprzyjaciela w razie wybuchu wojny. Komitet młodoturki na ostatnim posiedzeniu asygnował 80 tysięcy funtów tureckich na sformowanie w Grecji i w Bułgarii partyzantki, naturalnie przeciwko bułgarom i grekom.

Do Wiednia doniesiono z Konstantynopola, że Kiamil pasza podobno mianowany został dyktatorem.

W Salonikach, w poniedziałek późnym wieczorem, w pobliżu placu Wolności za pomocą maszyny piekielnej dokonano zamachu, przy czem tłumacz niemieckiego konsula i jeden z przechodniów zostali poważnie ranni.

W nocy wybuchnęły znowu 2 bomby. Poważniejszych szkód niema, pomimo to ludność w panice. Dokonano licznych aresztowań.

STANOWISKO MOCARSTW. Osoba, stojąca blisko prezesa Rady ministrów, oświadczyła, że Rosja spokojnie patrzy na sytuację bałkańską, nie tracąc do ostatniej chwili nadziei, że wielkim mocarstwom uda się konflikt załagodzić. Optymistyczne te poglądy rządu rosyjskiego potwierdza fakt, że prezes ministrów zapowiedział, iż w tych dniach wywieźdza na dwutygodniowy odpoczynek na Kaukaz. Innego atoli jest widocznie zdania główny zarząd rosyjskiego Czerwonego Krzyża, gdzie zajęci są popieszeniem zorganizowaniem wysyłki oddziałów sanitarnych do Serbji i Bułgarii.

W Wiedniu w wtorek wieczorem pojawiły się nadzwyczajne dodatki gazet miejscowych z wiadomością, że wojna na Bałkanach należy uważać za nieuniknioną. Cesarz Franciszek Józef wezwał w wtorek na specjalną audjencję szefa sztabu głównego, Sehemu, a następnie ministra spraw zagranicznych, hr. Berchtolda. Potwierdza się wiadomość o zmobilizowaniu na granicy serbskiej korpusu austriacko-węgierskiego, oraz o przerwaniu komunikacji telefonicznej Sofji z Budapesztem. Żegluga parowa na Dunaju od granicy serbskiej, została przerwana.

Jeden z dobrze poinformowanych dyplomatów zapewnia, że na wypadek wojny Turcji z Bułgariją, Serbji i Czarnogórzem, Rumunja wstąpi wszelkiego prawdopodobieństwa trzymać się będzie na stanowisku zupełnie neutralnem. W danej chwili rząd rumuński usiłuje łącznie z innymi mocarstwami zapobiedz katastrofie.

Urzędowa prasa berlińska zachwuje się bardzo powściągliwie, kryzys bułgarski wywołał tylko gwałtowny spadek kursów na giełdzie berlińskiej.

(Doniesienia telegraficzne.)

(T. A. P.)

Z TURCJI. Konstantynopol. Ukazem sułtana została ogłoszona ogólna mobilizacja. Porta zdecydowała odmówić Serbji jej żądaniom w kwestji ładunków wojennych i zawiadomiła mocarstwa, że wobec stanowiska, zajętego ostatnimi czasami przez państwa bałkańskie zdaje się nie decydują się na kroki tak stanowcze.

Posel bułgarski w Konstantynopolu został odwołany.

Z pogranicza tureckiego donoszą do Sofji, że już w wtorek ukazał się turecki samolot wywiadowczy nad terytorjum bułgarskiem, żołnierze

bulgarscy strzelali do samolotu, nie uczynili mu jednak żadnej szkody.

W SERBJI. We wtorek Serbja wystosowała do Turcji ultimatum, żądając zwrotu skonfiskowanej broni, w ciągu 48 godzin.

Tegoż dnia wyjechał z Białogrodu turecki atłacki wojskowy wezwany telegraficznie do Konstantynopola. Ruch towarowy i pasażerski na wszystkich kolejach serbskich został zawieszony z powodu przewozu wojsk na granicę turecką. Dziś spodziewany jest przyjazd do Białogrodu księcia Jerzego.

Konsulowie serbscy we wszystkich państwach ogłosili, aby bawiaczy za granicę rezerwiści serbscy natychmiast powracali do ojczyzny. Ludność serbska jest nastrojona bardzo wojowniczo.

W CZARNOGÓRZU. Z Wiednia telegrafują, że podobno pomiędzy wojskiem Czarnogórze a tureckim walka się już rozpoczęła.

W GRECJI. Poselstwa greckie przy mocarstwach europejskich otrzymały polecenie, aby wszyscy rezerwiści greccy, przebywający za granicą stawili się bezwzględnie do swoich pułków. Mobilizacja armji jest motywowana groźbą położeniem na Bałkanach.

W TURCJI. Rząd turecki wydał sekretne polecenie muhtarom (wójtom) i mulłom przy meczetach wiejskich, aby wpłynęli na ludność Anatolji co do przyspieszenia żniw, zwózki zboża i aby ludność nie sprzedawała zboża oraz siano. Jednocześnie polecono władzom administracyjnym dać sprawozdanie o ilości zapasów zboża i paszy dla koni. Koleje w Anatolji otrzymały rozkaz przygotowania potrzebnej ilości wagonów dla przewozu dużej ilości wojska. Wszyscy rezerwyści, zamieszkujący blisko linii kolejowych otrzymali rozkaz być w pogotowiu do powołania, natomiast mieszkający w miejscowościach odległych od kolei już zostali powołani. W Anatolji znajduje się w zupełnym pogotowiu wojennem 58 bataljonów, przeznaczonych do pierwszego odporu nieprzyjaciela w razie wybuchu wojny. Komitet młodoturki na ostatnim posiedzeniu asygnował 80 tysięcy funtów tureckich na sformowanie w Grecji i w Bułgarii partyzantki, naturalnie przeciwko bułgarom i grekom.

Do Wiednia doniesiono z Konstantynopola, że Kiamil pasza podobno mianowany został dyktatorem.

W Salonikach, w poniedziałek późnym wieczorem, w pobliżu placu Wolności za pomocą maszyny piekielnej dokonano zamachu, przy czem tłumacz niemieckiego konsula i jeden z przechodniów zostali poważnie ranni.

W nocy wybuchnęły znowu 2 bomby. Poważniejszych szkód niema, pomimo to ludność w panice. Dokonano licznych aresztowań.

STANOWISKO MOCARSTW. Osoba, stojąca blisko prezesa Rady ministrów, oświadczyła, że Rosja spokojnie patrzy na sytuację bałkańską, nie tracąc do ostatniej chwili nadziei, że wielkim mocarstwom uda się konflikt załagodzić. Optymistyczne te poglądy rządu rosyjskiego potwierdza fakt, że prezes ministrów zapowiedział, iż w tych dniach wywieźdza na dwutygodniowy odpoczynek na Kaukaz. Innego atoli jest widocznie zdania główny zarząd rosyjskiego Czerwonego Krzyża, gdzie zajęci są popieszeniem zorganizowaniem wysyłki oddziałów sanitarnych do Serbji i Bułgarii.

W Wiedniu w wtorek wieczorem pojawiły się nadzwyczajne dodatki gazet miejscowych z wiadomością, że wojna na Bałkanach należy uważać za nieuniknioną. Cesarz Franciszek Józef wezwał w wtorek na specjalną audjencję szefa sztabu głównego, Sehemu, a następnie ministra spraw zagranicznych, hr. Berchtolda. Potwierdza się wiadomość o zmobilizowaniu na granicy serbskiej korpusu austriacko-węgierskiego, oraz o przerwaniu komunikacji telefonicznej Sofji z Budapesztem. Żegluga parowa na Dunaju od granicy serbskiej, została przerwana.

Jeden z dobrze poinformowanych dyplomatów zapewnia, że na wypadek wojny Turcji z Bułgariją, Serbji i Czarnogórzem, Rumunja wstąpi wszelkiego prawdopodobieństwa trzymać się będzie na stanowisku zupełnie neutralnem. W danej chwili rząd rumuński usiłuje łącznie z innymi mocarstwami zapobiedz katastrofie.

Urzędowa prasa berlińska zachwuje się bardzo powściągliwie, kryzys bułgarski wywołał tylko gwałtowny spadek kursów na giełdzie berlińskiej.

(Doniesienia telegraficzne.)

(T. A. P.)

Z TURCJI. Konstantynopol. Ukazem sułtana została ogłoszona ogólna mobilizacja. Porta zdecydowała odmówić Serbji jej żądaniom w kwestji ładunków wojennych i zawiadomiła mocarstwa, że wobec stanowiska, zajętego ostatnimi czasami przez państwa bałkańskie zdaje się nie decydują się na kroki tak stanowcze.

Posel bułgarski w Konstantynopolu został odwołany.

Z pogranicza tureckiego donoszą do Sofji, że już w wtorek ukazał się turecki samolot wywiadowczy nad terytorjum bułgarskiem, żołnierze

bulgarscy strzelali do samolotu, nie uczynili mu jednak żadnej szkody.

W SERBJI. We wtorek Serbja wystosowała do Turcji ultimatum, żądając zwrotu skonfiskowanej broni, w ciągu 48 godzin.

Tegoż dnia wyjechał z Białogrodu turecki atłacki wojskowy wezwany telegraficznie do Konstantynopola. Ruch towarowy i pasażerski na wszystkich kolejach serbskich został zawieszony z powodu przewozu wojsk na granicę turecką. Dziś spodziewany jest przyjazd do Białogrodu księcia Jerzego.

Konsulowie serbscy we wszystkich państwach ogłosili, aby bawiaczy za granicę rezerwiści serbscy natychmiast powracali do ojczyzny. Ludność serbska jest nastrojona bardzo wojowniczo.

W CZARNOGÓRZU. Z Wiednia telegrafują, że podobno pomiędzy wojskiem Czarnogórze a tureckim walka się już rozpoczęła.

W GRECJI. Poselstwa greckie przy mocarstwach europejskich otrzymały polecenie, aby wszyscy rezerwiści greccy, przebywający za granicą stawili się bezwzględnie do swoich pułków. Mobilizacja armji jest motywowana groźbą położeniem na Bałkanach.

W TURCJI. Rząd turecki wydał sekretne polecenie muhtarom (wójtom) i mulłom przy meczetach wiejskich, aby wpłynęli na ludność Anatolji co do przyspieszenia żniw, zwózki zboża i aby ludność nie sprzedawała zboża oraz siano. Jednocześnie polecono władzom administracyjnym dać sprawozdanie o ilości zapasów zboża i paszy dla koni. Koleje w Anatolji otrzymały rozkaz przygotowania potrzebnej ilości wagonów dla przewozu dużej ilości wojska. Wszyscy rezerwyści, zamieszkujący blisko linii kolejowych otrzymali rozkaz być w pogotowiu do powołania, natomiast mieszkający w miejscowościach odległych od kolei już zostali powołani. W Anatolji znajduje się w zupełnym pogotowiu wojennem 58 bataljonów, przeznaczonych do pierwszego odporu nieprzyjaciela w razie wybuchu wojny. Komitet młodoturki na ostatnim posiedzeniu asygnował 80 tysięcy funtów tureckich na sformowanie w Grecji i w Bułgarii partyzantki, naturalnie przeciwko bułgarom i grekom.

Do Wiednia doniesiono z Konstantynopola, że Kiamil pasza podobno mianowany został dyktatorem.

W Salonikach, w poniedziałek późnym wieczorem, w pobliżu placu Wolności za pomocą maszyny piekielnej dokonano zamachu, przy czem tłumacz niemieckiego konsula i jeden z przechodniów zostali poważnie ranni.

W nocy wybuchnęły znowu 2 bomby. Poważniejszych szkód niema, pomimo to ludność w panice. Dokonano licznych aresztowań.

STANOWISKO MOCARSTW. Osoba, stojąca blisko prezesa Rady ministrów, oświadczyła, że Rosja spokojnie patrzy na sytuację bałkańską, nie tracąc do ostatniej chwili nadziei, że wielkim mocarstwom uda się konflikt załagodzić. Optymistyczne te poglądy rządu rosyjskiego potwierdza fakt, że prezes ministrów zapowiedział, iż w tych dniach wywieźdza na dwutygodniowy odpoczynek na Kaukaz. Innego atoli jest widocznie zdania główny zarząd rosyjskiego Czerwonego Krzyża, gdzie zajęci są popieszeniem zorganizowaniem wysyłki oddziałów sanitarnych do Serbji i Bułgarii.

W Wiedniu w wtorek wieczorem pojawiły się nadzwyczajne dodatki gazet miejscowych z wiadomością, że wojna na Bałkanach należy uważać za nieuniknioną. Cesarz Franciszek Józef wezwał w wtorek na specjalną audjencję szefa sztabu głównego, Sehemu, a następnie ministra spraw zagranicznych, hr. Berchtolda. Potwierdza się wiadomość o zmobilizowaniu na granicy serbskiej korpusu austriacko-węgierskiego, oraz o przerwaniu komunikacji telefonicznej Sofji z Budapesztem. Żegluga parowa na Dunaju od granicy serbskiej, została przerwana.

Jeden z dobrze poinformowanych dyplomatów zapewnia, że na wypadek wojny Turcji z Bułgariją, Serbji i Czarnogórzem, Rumunja wstąpi wszelkiego prawdopodobieństwa trzymać się będzie na stanowisku zupełnie neutralnem. W danej chwili rząd rumuński usiłuje łącznie z innymi mocarstwami zapobiedz katastrofie.

Urzędowa prasa berlińska zachwuje się bardzo powściągliwie, kryzys bułgarski wywołał tylko gwałtowny spadek kursów na giełdzie berlińskiej.

(Doniesienia telegraficzne.)

(T. A. P.)

Z TURCJI. Konstantynopol. Ukazem sułtana została ogłoszona ogólna mobilizacja. Porta zdecydowała odmówić Serbji jej żądaniom w kwestji ładunków wojennych i zawiadomiła mocarstwa, że wobec stanowiska, zajętego ostatnimi czasami przez państwa bałkańskie zdaje się nie decydują się na kroki tak stanowcze.

Posel bułgarski w Konstantynopolu został odwołany.

Z pogranicza tureckiego donoszą do Sofji, że już w wtorek ukazał się turecki samolot wywiadowczy nad terytorjum bułgarskiem, żołnierze

bulgarscy strzelali do samolotu, nie uczynili mu jednak żadnej szkody.

250 rubli.

Takiej sumy brak nam jeszcze dla opłacenia wpisu dla biednych uczniów i uczennic szkół tutejszych.

OFIARY

Złożone w Administracji „Kurjera Litewskiego”.

Na naukę jęz. polskiego: Bronisław i Helena Umastowskie 1 rb. zamiast depezy na ślub ks. Radziwiłła z p. Holińską.

Władysława Ostromeckiego z D. Marią Czajkowską w Mohylewie. Podolskim Edward Swolkien 5 rb. Jan i Stefania Siczankowie 1 rb. zamiast depezy na ślub pp. Sławińskich: Witold Naruszewicz 2 rb. ku uczeniu i p. Edwarda Pawłowicza; Franciszka Brynk 5 rb. ku uczeniu i p. E. dwarda Pawłowicza; Franciszka Brynk 5 rb. ku uczeniu i p. E. dwarda Pawłowicza; Franciszka Brynk 5 rb. ku uczeniu i p. E. dwarda Pawłowicza.

Z RYNKU ZBOŻOWEGO.

(Podane przez Redakcję „Tygodnika Rolniczego”).

W ostatnim tygodniu pogoda wszędzie znacznie się poprawiła, co pozwoliło gospodarzom na dokonanie tak opóźnionego sprzętu.

pejskie ze Stanów Zjednoczonych i z Rosji są wielkie. Mimo to w Europie zapasy są znacznie mniejsze, niż w roku zeszłym.

Wszystkie te czynniki razem wywołują na rynku międzynarodowym tendencję zmienną i chwiejną.

Na wewnętrznych rynkach rosyjskich ruch dosyć znaczny przy obecnej tendencji. Dowozy są już nieco utrudnione bezdrożem jesiennym.

Przemysłowej Gaziety” wynosi: pszenica ozima — 107,8 proc. pszenica jara — 104,8 proc. żyto ozime — 119,0 proc. jęczmień — 106,3 proc. owies — 102,9 proc.

CENY ZBOŻA.

Doniesienia telegraficzne Ag. Pet.

Table with 2 columns: Grain type and Price. Includes items like Pszenica na termin bliższy, Żyto na termin bliższy, Owies na termin bliższy.

Lipawa, 19 IX (w kop. za pud).

Table with 2 columns: Grain type and Price. Includes items like Pszenica samarska, Żyto, Owies biały, Siemię lniane, konopne giumenne.

Otręby pszenne... Gryka...

GIEŁDA.

Tej. Handl. Ag. Pet.

Petersburg, 19 IX 1912 r.

Table with 2 columns: Bond/Share type and Price. Includes items like Nastroj ogólny, Londyn 3 mies., Berlin 3 mies., Prayz 3 mies., Renta państwowa, Pożyczka wewn. 1905 r., Ros. państw. 1905 r., Lisy zastawne b. salach, Premjówka I em. 1864 r., II 1866 r., III (szlachecka).

Table with 2 columns: Bond/Share type and Price. Includes items like 3 1/2% lisy zast. b. szlacheckiego, 4 1/2% oblig. miejsk. Tow. Kred. Petersburgskiego, 4 1/2% lisy zastaw. B-ków ziemsk. Wileńskiego, Oblig. Towarzystwa Kredytowego m. Wilna.

Advertisement for KOLA-DULTZ. Includes portraits of a man before and after using the product, and text describing its benefits for the brain and nervous system.

Advertisement for Maggi. Text: 'Pracę i czas oszczędza, kto używa Bulion MAGGI w kostkach.' Includes an image of a Maggi product box.

Advertisement for 'PALAC' restaurant and hotel. Text: 'RESTAURACJA i HOTEL „PALAC”'.

Advertisement for RZEZĄCZKĘ. Text: 'RZEZĄCZKĘ i upławy w ostrej i chronicznej formie szybko i radykalnie leczy...'

Advertisement for PURGEN. Text: 'PURGEN IDEALNY ŚRODEK PRZECZYSZCZAJĄCY DLA DOROSŁYCH I DZIECI'.

Advertisement for DELIKATES. Text: 'Czekolada „DELIKATES”'.

Advertisement for CAMPBELL MOTORY. Text: 'TWO GRZEGORZ WEJNBURG I ALEKSANDER POZNER, INŻYNIERZY, Petersburg — Moskwa — Wilno.' Includes an image of a motor.

Advertisement for S. CEJTLIN. Text: 'W Wilnie zainstalowano 8 motorów. Oferty i kosztorysy bezpłatnie.' Includes an image of a motor.

Advertisement for SANATOGEN BAUERA. Text: 'NAJLEPSZYM WZMACNIAJĄCYM ŚRODKIEM dla wszystkich zmęczonych i wyczerpanych.' Includes an image of a Sanatogen product box.

Advertisement for M. LEWINKAHANA. Text: 'W fabryce ubrań nieprzemakalnych M. LEWINKAHANA'.

Advertisement for ASTHMA. Text: 'ASTHMA BRONCHITIS, DUSZNOŚĆ'.

Advertisement for Sprzedaż różnych MEBLI. Text: 'Sprzedaż różnych MEBLI własnego wyrobu'.

Advertisement for DACHÓW. Text: 'DACHÓW w chwili obecnej jest najlepszym i w porównaniu najtańszym materiałem'.

Advertisement for RUBEROID. Text: 'RUBEROID. Obywa się bez malowania i smolenia.' Includes an image of a rubberoid product.

Advertisement for WIKTORJA. Text: 'TWA AKC. „WIKTORJA”'.

Advertisement for BUCHALTER. Text: 'Doświadczony BUCHALTER'.

Advertisement for Posady i prace. Text: 'Posady i prace'.

Advertisement for Drukarnia. Text: 'DRUKARNIA JÓZEFA ZAWADZKIEGO W WILNIE'.

Advertisement for Mapa Litwy i Białej. Text: 'Mapa Litwy i Białej'.

Advertisement for Szwedzkie. Text: 'SZWEDZKIE'.

Advertisement for APARATY „APOLLO” i „CERES”. Text: 'APARATY „APOLLO” i „CERES”'.

Advertisement for ALFRED GRODZKI. Text: 'ALFRED GRODZKI WARSZAWA, 33 Senatorska.' Includes an image of a lamp.

Advertisement for PROMIEN. Text: '„PROMIEN” INSTALACJE OŚWIETLEŃ I BIURO TECHNICZNE, WARSZAWA, Trębacka 2'.

Advertisement for POLSKA SZKOŁA NAUK POLITYCZNYCH. Text: 'POLSKA SZKOŁA NAUK POLITYCZNYCH w Krakowie.' Includes an image of a building.

Advertisement for K. Kontorowicza. Text: 'K. Kontorowicza'.

Advertisement for Pensjonat „SAVOY”. Text: 'Pensjonat „SAVOY” w Krakowie'.

Advertisement for Kupię majątek. Text: 'Kupię majątek'.

Advertisement for WORKI. Text: 'WORKI używane'.

Advertisement for K. Kontorowicza. Text: 'K. Kontorowicza'.

Advertisement for K. Kontorowicza. Text: 'K. Kontorowicza'.

Advertisement for K. Kontorowicza. Text: 'K. Kontorowicza'.

Advertisement for Ogrodnik. Text: 'Ogrodnik doświadczony'.

Advertisement for Rolnik. Text: 'Rolnik rufinowany'.

Advertisement for Zdolny. Text: 'Zdolny granica'.

Advertisement for Mieszkania. Text: 'Mieszkania'.

Advertisement for Do wynajęcia. Text: 'Do wynajęcia'.

Advertisement for Mieszkanie. Text: 'Mieszkanie'.

Advertisement for Prospekt. Text: 'Prospekt'.

Advertisement for Różne. Text: 'Różne'.

Advertisement for Dziewczynka. Text: 'Dziewczynka'.

Advertisement for Oddam. Text: 'Oddam'.

Advertisement for Pensjonat. Text: 'Pensjonat'.